

Jean Monnet, Memoires

Source: MONNET, Jean. Mémoires. Paris: Fayard, 1976. 642 p. ISBN 2-213-02278-X. p. 432-434.

Copyright: (c) Translation Centre Virtuel de la Connaissance sur l'Europe (CVCE)

All rights of reproduction, of public communication, of adaptation, of distribution or of dissemination via Internet, internal network or any other means are strictly reserved in all countries.

Consult the legal notice and the terms and conditions of use regarding this site.

URL: http://www.cvce.eu/obj/jean_monnet_memoires-nl-3971d8ca-10fb-42cb-a1cf-efebbd1fb6fo.html

Last updated: 05/07/2016

[...]

Zo werd uiteindelijk een conferentie van de Zes op 23 juli in Parijs gehouden, met op de agenda de keuze van de zetel van de instellingen, de personen, de talen en het politieke Europa [...]. De discussie over de zetel was een hoogst lachwekkende vertoning van het vetorecht. Ze begon op een dinsdagochtend en eindigde donderdagochtend met een onduidelijke overeenkomst die slechts in de loop van de tijd door de omstandigheden zou worden gestaafd. Hoe de Hoge Autoriteit na achttien uur van koehandel in Luxemburg is terechtgekomen, is een niet zo fraai stukje geschiedenis.

Ik had geen voorkeur voor deze of gene plaats in Europa. Het belangrijkste was alle op te richten instellingen in één plaats te vestigen en dat op een daarvoor bestemd gebied in Europa, als voorloper van een toekomstig Europees federaal district. Er was niets utopisch aan dit voorstellen de Gemeenschap zou wellicht in een ander klimaat zijn groot geworden indien de regeringen zo verstandig waren geweest om een daadwerkelijke hoofdstad voor haar te laten oprichten en deze hadden onttrokken aan nationale rivaliteiten en invloeden. Maar in juli 1952 stelde ieder een eigen stad kandidaat. Frankrijk pleitte voor Straatsburg, en kreeg daarbij de steun van Italië. België stelde Luik voor en Nederland Den Haag. Toen Schuman op de valreep Saarbrücken lanceerde, was dat volgens mij omdat hij dacht daarmee een oplossing te hebben voor verscheidene problemen tegelijk. Maar hij voegde er integendeel een probleem aan toe. Adenauer keek immers vreemd op van deze poging om het probleem van het Saarland op te lossen door het te “europeaniseren”, en hij reageerde korzelig. Hoewel dit voorstel voldeed aan twee van mijn wensen – het district en één enkele plaats voor de zetels – leek het mij toch geen goed voorstel, omdat het geschillencomplex Saarland, mij welbekend, niet met een slimme zet uit de wereld was te helpen. De Gasperi kwam Schuman te hulp met het voorstel, de beslissing uit te stellen tot september, wanneer er een Frans-Duits akkoord zou zijn over het Saarland. Het vooruitzicht van een nieuw uitstel leek mij onaanvaardbaar en dat liet ik de ministers ook meedelen: “De EGKS heeft al lang genoeg gewacht, en het zijn de experts die u dit laten weten.”

De discussie over de hoofdstad werd hervat en alleen vermoeidheid zou hieraan een einde kunnen maken. Om drie uur 's ochtends waren wij bij Turijn en Straatsburg. Ik zei dat men dan niet meer op mij moest rekenen als voorzitter van de EGKS – het aanbod was kort daarvoor gedaan door de zes regeringen. Ik herinner mij dat Van Zeeland, in de verwarring, de volgende veelzeggende uitspraak deed: “Het is laat. We zijn moe. Ik zal er dan ook geen doekjes om winden...” Brussel was voorgesteld, maar daar was hij tegen: vanwege zijn kiezers. Zijn kiesdistrict was beperkt tot Luik. Parijs of omstreken, wat bepaalde mensen aantrekkelijk leek, werd door Schuman van tafel geveegd: Pflimlin, de burgemeester van Straatsburg, zou dan een ongeluk hebben begaan. Opeens klonk daar de stem van Bech die tot dan leek te zitten soezen: “Ik stel voor dat het werk zo snel mogelijk wordt gestart in Luxemburg. Dat geeft ons de kans om verder na te denken.” Iedereen was opgelucht en op die manier kreeg de EGKS haar “voorlopige” zetel in een kleine stad die is uitgegroeid tot een kruispunt van Europa. De conferentie ging uiteen nadat een beslissing was genomen over de vier officiële talen. En het belangrijkste punt op de agenda, het politieke Europa, werd vergeten. Daar zou in september opnieuw over worden gepraat.

[...]